

6è Congrés Català de Salut Mental

MIGRACIONS, EXILI I REFUGI: DRETS HUMANS I SALUT MENTAL

Barcelona, 1 - 3 de juny de 2017

HOMENATGE A VALENTIN BARENBLIT

Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona

31 de maig de 2017

Fernando Lacasa

Bona tarda.

És un honor participar en aquest homenatge al Dr. Valentín Barenblit, com a representant de l'Associació Catalana de Professionals de Salut Mental, integrada en la "Asociación Española de Neuropsiquiatria"(AEN). El Dr. Barenblit va tenir un paper important en la constitució de l'AEN en Catalunya i va contribuir a donar forma al compromís de l'AEN amb un model d'atenció en salut mental públic i de qualitat.

Les seves conferències en el Col·legi de Psicòlegs en els anys 80 sobre la psicoteràpia i les estratègies terapèutiques en la institució pública (conjuntament amb Guillermo Bodner), van ser molt reeixides i claus per a uns professionals compromesos en la nova xarxa de centres de salut mental, xarxa que llavors estava desplegant-se. Escoltàvem per primera vegada el concepte de focus i la seva aplicació operativa en els casos clínics, conceptes fonamentals de l'atenció a salut mental en l'assistència pública, que llavors eren innovadores i que ara hem interioritzat: lo interdisciplinar, lo interinstitucional i lo intersectorial...

A finals dels 80 un grup de professionals van organitzar l'ACPAPSM (Associació Catalana de Professionals d'Assistència Pública en Salut Mental), davant de la necessitat de defensar els interessos dels treballadors i dels primers Centres de Salut Mental davant de l'Administració. Dr. Barenblit no tenia una relació estable amb l'associació com a tal, però sí tenia relació amb molts dels professionals que hi participaven.

Van ser aquests professionals que, amb l'ajuda e inspiració del Dr. Barenblit, van fundar la associació ACPSM- AEN Catalunya, integrant-se a l'any 2000 a l'AEN nacional. El Dr. Barenblit va tenir un rol destacat en l'organització d'ambdues associacions. El seu saber i la seva experiència acumulada en el hospital de Lanús de Buenos Aires i en els organismes internacionals dels quals era assessor, van ser de gran ajuda.

En el període actual l'ACPSM-AEN té prop de 200 socis representatius de la pluralitat d'interessos intel·lectuals i professionals dels treballadors de la Salut Mental en Catalunya.

A principis dels anys noranta, entre una i l'altra associació, el Dr. Barenblit també va treballar colze a colze amb la recent desapareguda Dra. Roser Pérez Simó, en el projecte de transferència dels serveis de salut mental des de la Diputació de Barcelona, a la Generalitat de Catalunya. I va contribuir a la construcció de la Xarxa de Salut Mental de Barcelona

El Dr. Barenblit sempre ens ha alertat dels riscos que té pels usuaris i professionals, la deriva economicista en salut mental mitjançant els seus escrits, les seves supervisions individuals e institucionals. En aquesta denúncia l'AEN coincideix plenament amb ell. El cito:

“els grups de professionals que han de fer-se càrrec de la demanda de la població i sostenir a la vegada cada dia la qualitat de l'atenció (...) es veuen desbordats (...) quan la exigència de la productivitat, confronta als equips a haver de renunciar a la qualitat assistencial”.

Finalment, des de l'AEN també volem contribuir a aquest homenatge a la persona del Dr. Barenblit, per que els principis que ell ha defensat, també ens representa als associats de la AEN:

- el seu compromís del amb l'assistència pública en la salut mental;
- la importància que dona a la participació de la comunitat en els processos de planificació, execució i avaluació de les accions de salut mental;
- la integració de les polítiques d'educació, benestar social, justícia, treball i salut mental;
- la concepció bio-psico-social de la salut mental i del subjecte. Un subjecte que està immers en la vida relacional i inscrit en el seu context social, un subjecte construït des de les experiències primerenques i vinculat des de l'intersubjectivitat amb les altres persones.

Per tot això, gràcies Dr. Barenblit.